

DEFINITIEF

Wkpb, een prima start.

Evaluatie Eerste tranche

Eindrapport

project 1702

versie 1.0

datum 25 maart 2010

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Opdrachtformulering	3
1.3 Referentiekader	3
1.4 Werkwijze	4
1.4.1 Het team	4
1.4.2 De aanpak	4
1.5 Indeling rapport	5
2 Bevindingen onderzoek	6
2.1 Ministerie van VROM	6
2.1.1 Belang van het ministerie	6
2.1.2 Onderzoeksbronnen	6
2.1.3 Bevindingen	7
2.2 Kadaster	7
2.2.1 Belang Kadaster	8
2.2.2 Onderzoeksbronnen	8
2.2.3 Bevindingen	8
2.3 Bestuursorganen	9
2.3.1 Belang bestuursorganen	9
2.3.2 Onderzoeksbronnen	10
2.3.3 Bevindingen gemeenten	10
2.3.4 Bevindingen overige bestuursorganen	11
2.4 Afnemers	12
2.4.1 Belang afnemers	12
2.4.2 Onderzoeksbronnen	12
2.4.3 Bevindingen Afnemers	13
2.5 Programmaorganisatie invoering Wkpb	15
2.5.1 Bevindingen Programma	15
2.6 Softwareleveranciers	16
2.6.1 Belang softwareleveranciers	16
2.6.2 Onderzoeksbronnen	16
2.6.3 Bevindingen Softwareleveranciers	16
3 Conclusies en Aanbevelingen	17

3.1	Conclusies uit de evaluatie	17
3.1.1	De doelstelling van de Wkpb	17
3.1.2	Percelen als eenheid van registratie	19
3.1.3	Communicatie	19
3.1.4	Wetgeving	20
3.2	Aanbevelingen naar aanleiding van het geconcludeerde	20
3.2.1	Controle op volledigheid	20
3.2.2	Invoering contouren	20
3.2.3	Uitbreiding tot alle publiekrechtelijke beperkingen	21
3.2.4	Communicatie	21
3.2.5	Het duale stelsel	21
3.3	Ter afsluiting	21
4	Overwegingen bij specifieke thema's	22
4.1	Het doel van de wet	22
4.2	Duaal stelsel	23
4.3	Contour versus perceel	24
4.4	Betrokkenheid stakeholders	24
4.5	Relatie Wkpb met overige ontwikkelingen	25
	Bijlage A Geïnterviewde personen	26
	Bijlage B Bestudeerde documentatie	27

Samenvatting

Met de invoering van de Wkpb eerste tranche heeft het ministerie van VROM een prima eerste stap gezet in verbetering van de informatievoorziening aan burgers en bedrijven op het gebied van overheidsbeslissingen.

Door een gedegen voorbereiding en ondersteuning zijn vrijwel alle gemeenten aangesloten op de Landelijke Voorziening en registreren ook de overige bestuursorganen hun publiekrechtelijke beperkingen.

De afnemers en belanghebbenden bij de informatie over de beperkingen zijn over het algemeen tevreden over het resultaat.

Dit rapport bevat een evaluatie van de invoering en de overgangsfase van de eerste tranche van de Wkpb. Voor de evaluatie is een groot aantal instanties, betrokken of belanghebbend bij de Wkpb informatie, geënquêteerd en geïnterviewd.

Uit de evaluatie is de bovenstaande inleidende conclusie getrokken. Maar natuurlijk zijn er door ervaring en voortschrijdend inzicht nog enkele verbeterpunten naar voren gekomen. Dat zijn:

- Streven naar volledigheid van de informatie: alle mogelijke beperkingen en alle opgelegde beperkingen;
- Overstappen van percelen naar contouren als eenheid van registratie;
- De Wkpb wetgeving integreren met de wetgeving die de beperkingen oplegt;
- Het resultaat van duale stelsel is een dubbel systeem. Betere integratie van de systemen is gewenst en de behoefte aan het duale stelsel is duidelijk minder sterk.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 1 juli 2007 is de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkpb) in werking getreden. Het doel van de Wkpb is de registratie van alle beperkingen van de overheid (publiekrechtelijke beperkingen) te verbeteren zodat kopers of eigenaren makkelijker inzicht hebben in de beperkingen die voor een stuk grond of het daarop rustende gebouw gelden. Waar men voorheen nog contact moest opnemen met verschillende overheidsorganisaties en verschillende afdelingen binnen één overheidsorganisatie, kan nu met één druk op de knop via Kadaster On-Line (KOL) een overzicht worden opgevraagd. Hiervan profiteren de burgers, bedrijven en de zakelijke dienstverleners zoals de notaris en de makelaars.

De Wkpb brengt voor een aantal partijen verplichtingen met zich mee. Zo moeten gemeenten de daartoe aangewezen beperkingenbesluiten in schrijven in het gemeentelijke beperkingenregister en de gegevens daarvan registreren in de gemeentelijke beperkingenregistratie. Gemeenten moeten vanaf de inwerkingtreding van de Wkpb zijn aangesloten op de Landelijke Voorziening (centrale database) en de gegevens uit de gemeentelijke beperkingenregistratie dienen binnen de wettelijke termijnen door de gemeenten te worden verzonden naar de Landelijke Voorziening. Provincies en ministeries (niet-gemeentelijke bestuursorganen) dienen uiterlijk binnen vier dagen na bekendmaking van het beperkingenbesluit het besluit ter inschrijving aan te bieden aan het Kadaster. Het Kadaster is sinds de inwerkingtreding van de wet verantwoordelijk voor het functioneren van en het beheer van de Landelijke Voorziening. In de Dienstverleningsovereenkomst tussen het Kadaster en VROM wordt beschreven welke inspanningen van het Kadaster op dit punt worden verwacht.

Niet alle soorten publiekrechtelijke beperkingen worden op dit moment geregistreerd. De Wkpb wordt in stappen (ofwel tranches) ingevoerd. Bij iedere stap komen er publiekrechtelijke beperkingen bij en wordt het overzicht meer compleet.

Per 1 juli 2009 is de overgangperiode van 2 jaar voor "oude" publiekrechtelijke beperkingen afgesloten en moeten de nog geldende publiekrechtelijke beperkingen van vóór 1 juli 2007 zijn opgenomen in het systeem. Hiermee is een mooi moment aangebroken om de Eerste Tranche van de Wkpb te evalueren teneinde eventuele verbeterpunten aan het licht te brengen alvorens aan de slag te gaan met de voorbereidingen voor de Tweede Tranche.

1.2 Opdrachtformulering

De formulering van deze opdracht luidt:

Hoe functioneert de Wkpb in de praktijk en welke knelpunten worden door de gemeenten en niet-gemeenten ervaren bij de uitvoering van de Wkpb teneinde tot verbeteringen in de (uitvoering van) de Wkpb te komen.

Naast de genoemde bestuursorganen zijn bij de evaluatie ook de ervaringen en tevredenheid onderzocht van andere stakeholders:

- de wetgever, het ministerie van VROM,
- de beheerder van de Landelijke Voorziening, het Kadaster,
- afnemers van de Wkpb, notarissen en makelaars
- softwareleveranciers.

1.3 Referentiekader

VROM voert de Wkpb concentrisch in, dat wil zeggen dat eerst het kernproces met een basisset is gerealiseerd. Daarna worden steeds nieuwe besluiten toegevoegd in de genoemde tranches. Deze aanpak geeft de mogelijkheid gedurende de ontwikkeling van de Wkpb per tranche de kwaliteitscirkel te doorlopen, de zogenaamde Demming cirkel of PDCA cirkel. De plannen (Plan) en doelstellingen van de Wkpb zijn vastgesteld, het project eerste tranche is uitgevoerd (Do) en nu ligt het verzoek voor het uitvoeren van de evaluatie voor (Check) ten behoeve van eventuele aanpassingen van de plannen en doelstellingen (Act).

Uitgangspunt voor de evaluatie is de oorspronkelijke plannen en doelstellingen en tussentijdse aanpassingen als basis te nemen. Tevens is gekozen om zoveel mogelijk betrokken partijen te benaderen in een poging een compleet beeld te krijgen van de ervaringen met de Wkpb. In nauwe samenwerking tussen HEC en de begeleidingsgroep zijn bovenstaande uitgangspunten verwerkt tot de volgende evaluatiethema's:

- ◆ De Wetgeving, waaronder de reikwijdte van de Wkpb, de uitvoerbaarheid van de wet en benodigde inzet voor het invoeren van de wet.
- ◆ De ICT voorzieningen, waaronder de toegankelijkheid, het gebruik en het beheer van de Landelijke voorziening, het duale stelsel en de gemeentelijke beperkingenregistraties
- ◆ De Communicatie, de toegevoegde waarde van de Wkpb in de informatieverstrekking aan afnemers, de hoofddoelstelling van de Wkpb, maar ook de informatievoorziening vanuit VROM en Kadaster naar de uitvoerders e.a..
- ◆ Overige opmerkingen, door middel van open vragen en toelichtingen konden aanvullingen en toelichtingen van de respondenten verzameld worden.

Deze thema's zijn geoperationaliseerd in een vragenlijst die vervolgens gespecificeerd is naar

vragen per onderkende doelgroep.

1.4 Werkwijze

1.4.1 Het team

De opdrachtgever voor het onderzoek is namens het ministerie van VROM mevrouw Henriette de Savornin-Lohman, directeur directie Ruimte.

Het begeleidingsteam van de opdracht bestaat uit de volgende leden:

- ◆ namens het ministerie van VROM
 - mevrouw Naima Boutachekourt, beleidsmedewerker en eerste contactpersoon
 - mevrouw Esther Matiasen, wetgevingsjurist
 - Jeroen van der Veen, ICT specialist
- ◆ namens de VNG
 - mevrouw Nicole de Keijzer, beleidsmedewerker BVI
- ◆ namens het Kadaster
 - Theo Splithof, adviseur

Het HEC uitvoeringsteam bestaat uit:

- Maarten de Roos, sr. Adviseur en teamleider
- Hans Lussing, sr. Adviseur
- Boudien Glashouwer, plv. directeur en kwaliteitsbewaker.

1.4.2 De aanpak

De uitvoering van het onderzoek heeft in verschillende te onderscheiden fases plaatsgevonden.

Allereerst is met de begeleidingsgroep en de opdrachtgever afgestemd wat de verwachtingen zijn en wie in de evaluatie moeten worden bevraagd. Tevens zijn zoals in paragraaf 1.3 beschreven het referentiekader en de vragenlijst(en) opgesteld.

Op 27 oktober is het plan van aanpak in de begeleidingsgroep vastgesteld.

Gedurende de onderzoeksfase die liep van 30 oktober tot eind december zijn door middel van documentstudie, interviews en enquêtes de data verzameld. Van de interviews zijn puntsgewijze verslagen gemaakt die ter vaststelling aan de respondenten zijn voorgelegd. De essenties zijn vervolgens in de rapportage verwerkt.

De enquêtering is uitgevoerd door DUO-market research en dit onderzoek onder functionarissen van gemeenten, niet-gemeenten, notarissen en makelaars is als volgt

verlopen:

- Respondenten ontvingen een e-mail met een korte uitnodiging tot deelname aan het onderzoek. In deze e-mail werd een persoonlijke URL verwerkt waarmee de deelnemers de vragenlijst konden activeren;
- De vragenlijst kon via de browser worden bekeken en ingevuld;
- Afhankelijk van de respons is enkele dagen na de initiële ontvangst van de vragenlijst een digitale reminder verzonden naar degenen die nog niet aan het onderzoek hadden meegewerkt.

De enquêtering van de waterschappen en de softwareleveranciers heeft vanwege de beperkte omvang van de groep respondenten door middel van een persoonlijk aanschrijven plaatsgevonden.

Gedurende de rapportagefase heeft HEC het verzamelde materiaal verwerkt tot een concept eindrapportage. De enquêteresultaten - inclusief een uitgebreide lijst met aanvullingen en toelichtingen – zijn in een separate rapportage aan VROM opgeleverd.

In de afsluitende “afstemmingsfase” zijn de bevindingen met behulp van sheets teruggekoppeld aan de opdrachtgever en de begeleidingsgroep. Daarna is de conceptrapportage voorgelegd opdat voorafgaand aan vaststelling van de eindrapportage onduidelijkheden en onjuistheden konden worden verwerkt.

1.5 Indeling rapport

In hoofdstuk twee zijn de resultaten van de documentatiestudie, de interviews en de enquêtes bijeengebracht. Deze bevindingen worden per stakeholder weergegeven.

Hoofdstuk drie bevat de conclusies die uit het onderzoek kunnen worden getrokken en de aanbevelingen naar aanleiding daarvan.

In hoofdstuk vier vindt u overwegingen bij een aantal thema's dat uit de evaluatie van de eerste tranche naar voren is gekomen.

In de bijlagen treft u aan de namen en organisaties van de geïnterviewde personen, een overzicht van de bestudeerde literatuur en de enquêteresultaten.

2 Bevindingen onderzoek

Bij de ontwikkeling en het gebruik van de Wkpb is een groot aantal organisaties verantwoordelijk, betrokken en/of belanghebbend. Deze organisaties (stakeholders) worden in dit hoofdstuk benoemd. Per stakeholder is aangegeven welke rol zij uitvoeren in het kader van de Wkpb, op welke wijze zij als onderzoeksbron in deze evaluatie zijn gebruikt en wat de belangrijkste bevindingen zijn.

2.1 Ministerie van VROM

Het ministerie is verantwoordelijk voor het politieke draagvlak, de opstelling, invoering en uitvoering van de Wkpb.

2.1.1 Belang van het ministerie

Het belang van het ministerie is dat de Wkpb resulteert in de beoogde doelstelling, te weten een betere informatie beschikbaarheid, en dat de Wkpb wordt uitgevoerd zoals beschreven in de wet en de nadere regelgeving. De uitvoering van de wet ligt bij andere bestuursorganen en het Kadaster. Het ministerie heeft ook de verantwoordelijkheid voor de uitvoerbaarheid van de wet door de uitvoerders.

Aspecten voor de uitvoering zijn:

- ◆ Kwaliteitsverbetering
 - Registers en registratie
 - Informatievoorziening
- ◆ Inspanning en effectiviteit van de uitvoering

Aspecten voor de invoering zijn:

- ◆ Uitvoerbaarheid
- ◆ Inspanning en effectiviteit van het programma
- ◆ Communicatie

2.1.2 Onderzoekbronnen

Vier medewerkers van het ministerie zijn in twee interviews bevraagd.

2.1.3 Bevindingen

Tijdens de interviews zijn de volgende onderwerpen naar voren gekomen:

1. Het Duaal stelsel is het resultaat van discussies in het verleden. De gemeenten hechtten erg aan de eigen verantwoordelijkheid en opteren ook voor de rol als loket naar burger en bedrijf. Gezien de het incidentele karakter van het registreren van beperkingen, is dit standpunt van gemeenten momenteel wel bespreekbaar.
2. Bij de ontwikkeling en inrichting van de Wkpb zijn vele partijen betrokken geweest. Beslissingen zijn genomen in samenspraak met IPO, VNG en Kadaster.
3. De idee om te starten met een beperkte set van beperkingen is achteraf misschien een minder goed idee geweest. Ook al staat op verschillende plaatsen beschreven wat tot de Wkpb eerste tranche behoort. Het blijkt voor gebruikers overzichtelijker als zij weten dat alle beperkingen dienen te worden geregistreerd.
4. De nieuwe wet Wro heeft een eigen publicatievoorziening; RO-online. Dit is voor afnemers een extra, niet gerelateerde en mogelijk deels overlappende informatiebron.
5. De inbedding van de Wkpb in het stelsel van wetgeving is een complexe. Onvoldoende is onderkend dat wijzigingen in de diverse wetten kunnen leiden tot aanpassing van de Wkpb, en mogelijk vice versa. Binnen VROM wordt nagedacht over het opnemen van een Wkpb-toets in het wetgevingstraject.
6. De Wkpb is een van de eerste wetten met een grote verwevenheid regelgeving en ICT. Dit was een heel nieuwe situatie voor zowel beleidsmedewerkers als ICT'ers. Een en ander heeft invloed gehad op de wijze van opstelling van de wet en op de gekozen oplossingen.
7. Uitgangspunt van het ministerie is dat de Wkpb wel kan worden verbeterd, maar dat er de komende periode weinig middelen beschikbaar zijn.

2.2 Kadaster

In het kader van de Wkpb:

- ◆ Beheert het Kadaster de Kadastrale registraties;
- ◆ Beheert het Kadaster (in de wet "de Dienst" genoemd) de Openbare registers;
- ◆ Ontvangt de Landelijke Voorziening - die beheerd wordt door het Kadaster - van alle gemeenten informatie over vastgestelde publiekrechtelijke beperkingen;
- ◆ stelt het Kadaster alle publiekrechtelijke beperkingen beschikbaar via Kadaster On-line (KOL).

2.2.1 Belang Kadaster

Om de taken van het Kadaster in het kader van de Wkpb goed te kunnen uitvoeren is het van belang dat de wet en regelgeving uitvoerbaar zijn en dat de financiering goed is geregeld.

Om te weten of de uitvoering van de wet door het Kadaster optimaal verloopt is het ook noodzakelijk de "klanttevredenheid" van de bestuursorganen en afnemers te kennen.

2.2.2 Onderzoekbronnen

Drie medewerkers van het Kadaster zijn in twee interviews bevestigd.

2.2.3 Bevindingen

Uit de interviews kwamen de volgende onderwerpen naar voren:

1. Het Kadaster is vanouds gericht op de dienstverlening aan de notarissen. De notarissen hebben de wettelijke plicht om hun klanten van goede informatie te voorzien. Een goed benaderbare en volledige registratie is daarvoor een eerste vereiste. Aan de volledigheid schort het nog: negen gemeenten zijn geheel niet aangesloten op de Landelijke Voorziening en meerdere gemeenten zijn wel aangesloten, maar registreren geen beperkingen. Tenslotte lijkt het er op dat een aantal gemeenten hun beperkingen weer uit de Landelijke Voorziening verwijderen. Onduidelijk is of dit definitief is of in het kader van een schoonmaak actie. Het gevolg is dat notarissen zich alsnog bij gemeenten ervan moeten vergewissen of er beperkingen zijn.
2. Ten aanzien van de afstemming met VROM wordt het volgende opgemerkt. Vanaf het begin van de opzet en invoering van de wet was er een intensieve samenwerking. Na de invoering trok VROM zich terug, wel zijn er nog contacten rond juridische vragen. Gevolg van een minder frequent overleg is dat VROM volgens het Kadaster de kans loopt verrast te worden wanneer afnemers problemen ervaren met de Wkpb.
3. In het proces van aanleveren en goedkeuren van de gegevens ontstaat meer en meer vertrouwen. De controle van de Provincie op het intekenen in de kadastrale kaart van de door de Provincie aangeleverde contouren is door een van de provincies losgelaten.
4. Er loopt nu een discussie of de gemeenten beperkingen kunnen inschrijven in de openbare registers, zoals dat ook voor provincies en anderen mogelijk is. Gezien de jurisprudentie van de Hoge Raad kan het Kadaster dat naar eigen zeggen niet weigeren. De Wkpb schrijft voor dat de gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor het voeren van een beperkingen registratie. Maar de *uitvoering* kunnen zij bij een andere organisatie onderbrengen, bijvoorbeeld in een samenwerkingsverband, maar dus ook bij het Kadaster. De verantwoordelijkheid blijft bij de gemeenten.
5. Met betrekking tot de inhoud van de registratie heeft het Kadaster voor de Provincies een

contourenregistratie mogelijk gemaakt. Voor het vaststellen van de belasting van percelen zou het handig zijn als de gemeenten ook met contourenregistratie gaan werken. Dit voorkomt ook zogenaamde besmetting.

6. De helpdesk en het productieteam van de Wkpb zijn naar aanleiding van een gebruikersonderzoek bij elkaar geplaatst. Sindsdien is de gebruikerstevredenheid over het Kadaster als beheerder van de Landelijke Voorziening enorm toegenomen. 90% van de gebruikersvragen wordt nu door het team zelf afgehandeld. Opvallend is het aantal juridische vragen van notarissen, bijvoorbeeld over de registratie van beperkingen van vóór 2007. Dat de verantwoordelijkheid voor de registratie bij gemeenten ligt en niet bij het Kadaster blijkt niet altijd duidelijk. Dit komt wellicht omdat notarissen met Kadaster On Line, een applicatie van het Kadaster, werken en dus het Kadaster aanspreken op de gegevens die ze te zien krijgen.
7. Aan de Wkpb toe te voegen beperkingenbesluiten zijn besluiten op grond van Wet op de geluidshinder (verschillend voor gemeenten en andere bestuursorganen), de Interimwet Stad en milieubenadering en de besluiten tot aanwijzing van een beschermd stads- of dorpsgezicht.

2.3 Bestuursorganen

De bestuursorganen nemen de publiekrechtelijke beslissingen, registreren die beslissingen in een (landelijk) register en houden daarvoor een registratie bij.

Betrokken bestuursorganen zijn:

- ◆ Gemeenten: zij beheren een eigen register en registratie
- ◆ De volgende organen registreren hun beslissingen bij het Kadaster:
 - Provincies:
 - Waterschappen
 - Rijkswaterstaat
 - Ministerie van Landbouw
 - Ministerie van Defensie
 - Ministerie van OCW (Rijksdienst voor Cultureel erfgoed)
 - Ministerie van VROM

2.3.1 Belang bestuursorganen

Voor een juiste en effectieve uitvoering van de Wkpb is het van belang te weten of de beoogde doelstelling ten behoeve van de burgers en bedrijven kan worden gerealiseerd en de regelgeving uitvoerbaar is zonder een buitenproportionele (initiële) inspanning van de bestuursorganen.

2.3.2 Onderzoeksbronnen

Een interview heeft plaatsgevonden met een vertegenwoordiger van de VNG.

Op de enquête onder alle aangesloten gemeenten (ruim 400) zijn 149 ingevulde reacties ontvangen.

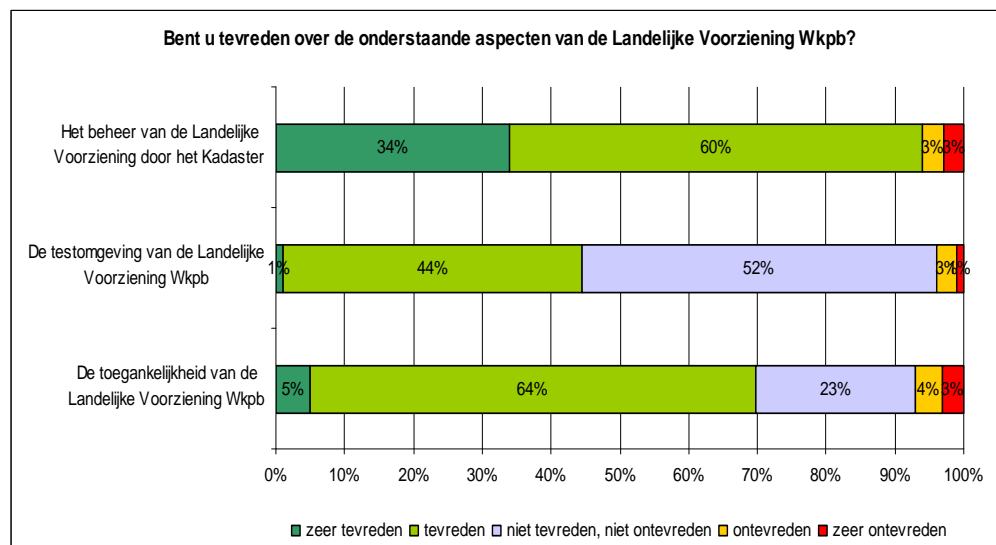
Verder hebben interviews plaatsgevonden met de vertegenwoordigers van koepels van de Provincies en de Waterschappen.

Een brief om informatie naar waterschappen heeft 12 reacties opgeleverd.

Op de enquête onder de overige bestuursorganen hebben 64 personen gereageerd.

2.3.3 Bevindingen gemeenten

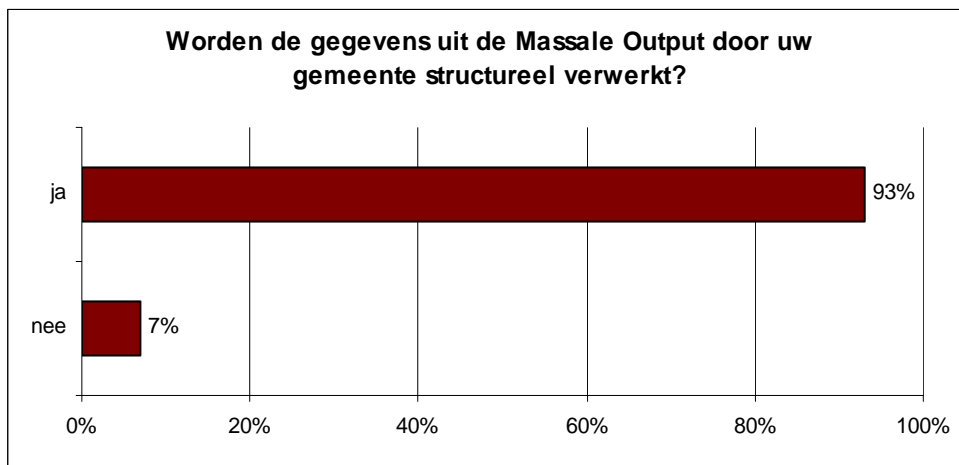
Een ruime meerderheid is tevreden over het resultaat van de Wkpb. Zelf schat 90% van de gemeenten in dat hun registratie en register vrijwel actueel zijn.

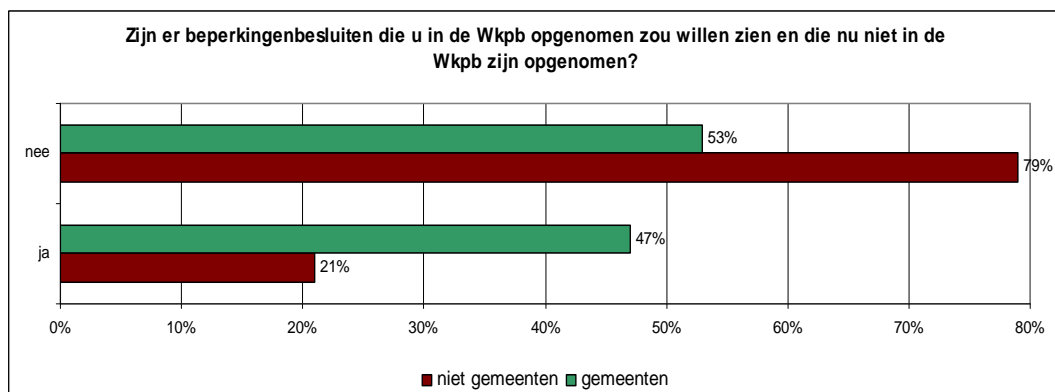
Minder dan 10% is ontevreden over de Landelijke Voorziening, de VNG en/of VROM.

Kadaster On-Line wordt door de meerderheid als een wenselijke oplossing ervaren en wordt ook door gemeenten gebruikt. Doorklikken naar de (gemeentelijke) registratie vindt men wel belangrijk, maar is meestal niet mogelijk.

De gegevens uit de Massale Output worden door vrijwel alle gemeenten structureel verwerkt.

In de door DUO-marketresearch uitgevoerde enquête is ondermeer gevraagd naar de inhoud van de Wkpb eerste tranche. 47% van de respondenten uit de gemeenten geven aan dat er beperkingenbesluiten zijn die zij opgenomen willen zien in de Wkpb. Van de niet gemeenten is dit 21%.

In grote mate is men het eens dat registreren van beperkingen op basis van contour gewenst is. Een ruime meerderheid wil hier ook wel in investeren.

Over de door leveranciers geleverde ondersteunende software is men in het algemeen tevreden.

2.3.4 Bevindingen overige bestuursorganen

Algemeen wordt gesteld dat door de Wkpb de dienstverlening is verbeterd, maar wel tegen meer kosten.

Er is een beperkte wens tot uitbreiding van de Wkpb met meer beperkingen. Een derde heeft problemen door het ontbreken van beperkingen.

Van de mogelijkheid tot het ontvangen van massale output maakt slechts een klein deel gebruik. Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan dat de registratie bij het Kadaster actueel is.

Er bestaat ontevredenheid over de communicatie tijdens de ontwikkeling en tijdens de beheerfase. Het Front-office van het Kadaster scoort een 6,6 (minimum 5, maximum 10).

Op de vraag of het registreren van beperkingen op basis van contour reageert 79% positief. De helft is ook bereid om hierin te investeren. (Het aanleveren van contouren is door het Kadaster voor provincies al mogelijk gemaakt.)

Waterschappen

Tot op heden is slechts één waterschap die beperkingen bij Kadaster aanlevert. Dat was aanleiding om aan de waterschappen in een brief te vragen naar toelichting hierop.

De waterschappen participeren nog niet in de Wkpb omdat de beperkingen die onder de waterwet vallen niet zijn meegenomen in de eerste tranche. De waterschappen geven aan dit wel te zullen doen wanneer beperkingen zoals in de legger en de keur staan in de tweede tranche van de Wkpb worden meegenomen. Door onbekendheid met de Wkpb veronderstellen zij overigens dan nog wel een gewenningsperiode voor de methodiek nodig te hebben.

2.4 Afnemers

De Wkpb is bedoeld ter ondersteuning van de werkzaamheden van burgers, bedrijven en publieke organen. De evaluatie vindt plaats door interviews en enquêtes bij de belangrijkste en grootste groep gebruikers: de notarissen, de makelaars in onroerend goed en hun brancheorganisaties.

2.4.1 Belang afnemers

Het belang van de afnemers is een betere informatievoorziening met betrekking tot vigerende wettelijke beperkingen, eenvoudige inzage in onderliggende dossiers, een eenvoudige mogelijkheid tot het verkrijgen van afschriften en uiteindelijk een betere dienstverlening aan en rechtszekerheid voor hun cliënten.

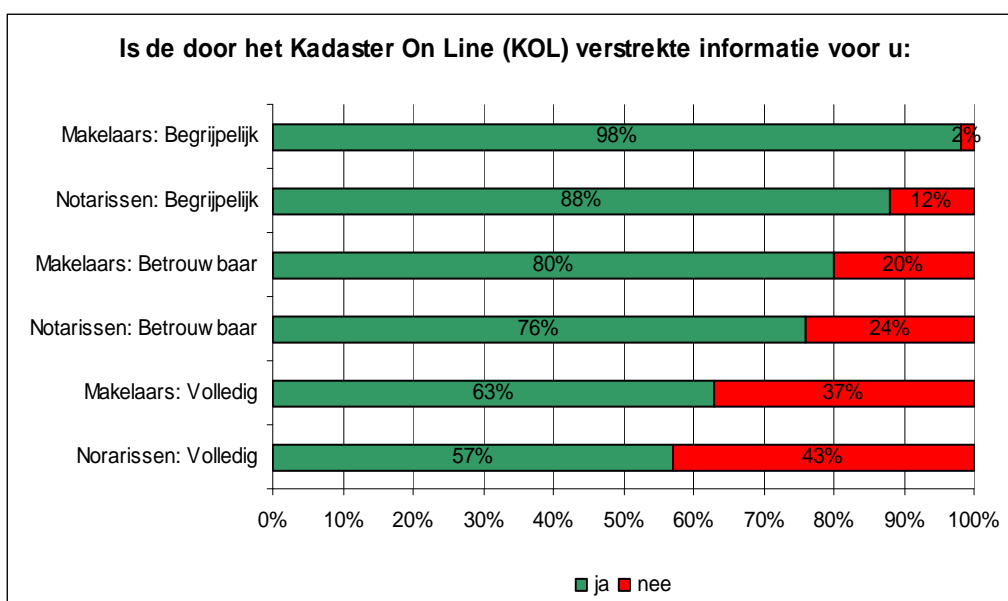
2.4.2 Onderzoeksbronnen

Met de vertegenwoordigers van de notarissen en makelaars hebben drie interviews

plaatsgevonden. Een enquête onder de notariskantoren heeft 98 reacties opgeleverd en de enquête onder makelaars leidde tot een respons van 139.

2.4.3 Bevindingen Afnemers

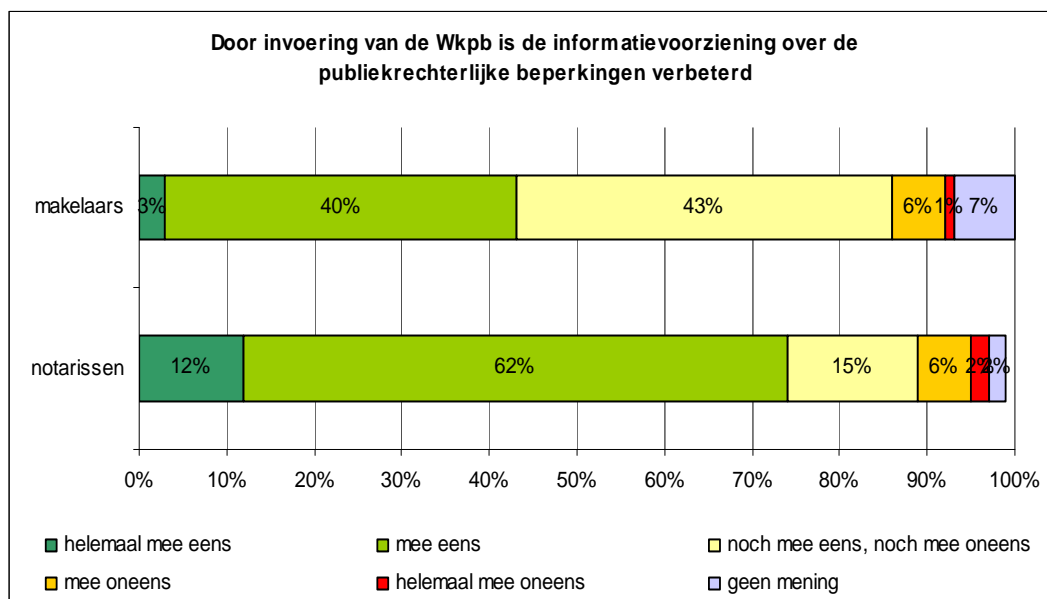
KOL wordt in vrijwel alle gevallen door voor een transactie geraadpleegd. Men is over het algemeen tevreden over de informatie al wordt door ongeveer 40% van de respondenten aan de volledigheid getwijfeld.

Verder zou men wel graag willen dat doorklikken naar de achterliggende brondocumentatie bij gemeenten mogelijk wordt. In de meeste gevallen wordt (voor de zekerheid of voor aanvullende informatie) ook de gemeente geraadpleegd.

De informatie uit KOL wordt beoordeeld als belangrijk en ook wel goed. Dat de informatie onvolledig is, is een groter probleem voor de afnemers. Niet alle gemeenten doen mee en het is onzeker of de wel aangesloten gemeenten wel alle beperkingen registreren.

De Wkpb wordt wel gezien als een goede stap in de verbetering van de informatievoorziening.

Het al dan niet aanwezig zijn van een voorkeursrecht op een perceel/pand heeft grote consequenties voor het wel of niet doorgaan van een transport. Dit is voor notarissen de belangrijkste publiekrechtelijke beperking. De notaris is tot poortwachter benoemd voor de handhaving van dit recht en is zelfs verplicht een voetverklaring over dit onderwerp in de aktes op te nemen. Voorkeursrechten worden naar aanleiding van politieke of tactische ontwikkelingen op heel korte termijn opgelegd. Hiervoor is zelfs het tijdstip van oplegging belangrijk. De tijd wordt echter niet geregistreerd bij de beperkingen. In deze specifieke situatie is ook de vier-dagen-termijn ontoereikend voor een actuele informatievoorziening.

De notarissen beschikken nu over vier bronnen voor informatie over publiekrechtelijk beperkingen: Kadaster On-Line, de gemeenten, de (extra) ten behoeve van het voorkeursrecht door de KNB ingerichte registratie en de comparanten zelf. De informatie uit deze bronnen zijn grotendeels overlappend en geven bij elkaar nog steeds niet de zekerheid compleet te zijn. Het risico bestaat hierdoor dat ten onrechte aktes verlijden.

De afnemers wensen dat de beperkingen aan een contour worden gekoppeld en dat de contour pas op het moment van opvragen wordt gekoppeld aan het perceel. Dit voorkomt in hun optiek veel fouten en onduidelijkheden en geeft bovendien een betere waardering van de beperking ten opzichte van het perceel.

Tenslotte hopen de afnemers dat op termijn de *publiek- en* privaatrechtelijke beperkingen in één systeem raadpleegbaar worden.

2.5 Programmaorganisatie invoering Wkpb

Een programmaorganisatie was verantwoordelijk voor de invoering van de Wkpb. Voor de (verdere) ontwikkeling van het programma is het noodzakelijk te weten hoe de stakeholders het programma ervaren. Daartoe is tot de onderhavige evaluatie besloten. Maar ook is het goed kort stil te staan bij de beginfase van het project om daaruit voor het vervolg lering te trekken. Echter, veel personen uit de beginfase van de Wkpb zijn reeds niet meer betrokken. Door VROM is daarom besloten om de inspanningen aan te vullen met informatie van één van de ‘loodsen’ uit deze invoeringsfase.

2.5.1 Bevindingen Programma

Naast de technische activiteiten om tot de landelijke voorziening te komen is door het ministerie van VROM stevig geïnvesteerd in de communicatie naar de betrokkenen. Tot de doelgroep worden enerzijds de overheden gerekend die beperkende besluiten kunnen nemen i.c. gemeenten, provincies, waterschappen en ministeries. Anderzijds rekent VROM de burgers en de betrokken beroepsgroepen (zoals makelaars en notarissen) die informatie raadplegen tot haar doelgroep. In het kader voor voorlichting hebben ondermeer de volgende activiteiten plaatsgevonden:

- Inrichten Website www.minvrom.nl/wkpb (algemene informatie over de Wkpb);
- Inrichten specifiek Wkpb-portaal www.frontofficewkpb.nl met technisch-inhoudelijke informatie voor met name gemeenten;
- Publiceren in nieuwsbrieven en (vak-) tijdschriften;
- Informatiebijeenkomsten gemeenten, leveranciers gemeentelijke Wkpb-applicaties en waterschappen, provincies en departementen.

Om de gemeenten in staat te stellen om in de eigen organisatie de Wkpb binnen de gestelde termijn te implementeren is voorzien in een elektronisch handboek in combinatie met een training. Daarnaast is een team van deskundigen (een loodsteam) aangeboden dat gemeenten kan bijstaan bij de praktische inrichting van het registratieproces in hun organisaties.

De loodsen werden voor 2 dagen per gemeenten ingezet voor het leveren van verschillende diensten die de opstart van de Wkpb konden bespoedigen: kennisworkshops, analyse van de vraagstukken, budgetvoorbereiders. De precieze invulling van de 2 dagen werd in samenspraak tussen de betreffende gemeente en de loods vormgegeven.

De ervaring van de geïnterviewde loods is dat – met name bij kleine gemeenten die niet veel beperkingen opleggen – de inspanning voor het opzetten en bijhouden van een Wkpb-registratie als een verhoudingsgewijs grote last werd gezien. Thans is de specifieke aandacht

voor de Wkpb in gemeenten niet groot; wanneer rond de invoer van andere registraties de gemeenten hulp vragen, wordt soms nog naar de Wkpb gevraagd.

2.6 Softwareleveranciers

Veel gemeenten maken gebruik van softwarepakketten voor de uitvoering van hun werkzaamheden. Ze zijn te klein c.q. de betreffende omvang van de werkzaamheden is te klein om zelf programmatuur en systemen te ontwikkelen. Softwarepakketten, en dus ook de leveranciers, spelen ook bij de uitvoering van de Wkpb een belangrijke rol.

2.6.1 Belang softwareleveranciers

Het belang van softwareleveranciers is vooral gelegen in vroegtijdige en heldere informatie over de ontwikkelingen. Daarnaast hebben zij belang bij een heldere aanpak en goede ondersteuning door het ministerie en door het Kadaster in het kader van het aansluiten op de Landelijke Voorziening.

2.6.2 Onderzoekbronnen

Voor het bevragen van de softwareleveranciers is door HEC een aparte vragenlijst opgesteld en rond gemaïld. Van de zes aangeschreven softwareleveranciers heeft er één gereageerd. De bevindingen hebben wij daarom geconfronteerd met de beleidsmakers van VROM teneinde een meer volledig beeld te krijgen

2.6.3 Bevindingen Softwareleveranciers

Volgens de softwareleverancier is de Wkpb zeker uitvoerbaar. De voorkeur van de softwareleverancier is de aanpak van "Stoppen bij de deur". Dat wil zeggen, de regeling geeft wel aan wat gemeenten moeten doen en de specificaties van berichten naar derden en overige randvoorwaarden. De wijze van invulling en uitvoering wordt overgelaten aan de gemeenten en de leveranciers.

De informatie over de regeling was naar de mening van de softwareleverancier laat beschikbaar. Het organiseren van leveranciersbijeenkomsten tijdens de ontwikkelfase maar ook tijdens de beheerfase zou meer duidelijkheid geven en problemen sneller boven tafel krijgen en ook oplossen.

VROM zet hier tegenover dat er circa tien leveranciersbijeenkomsten zijn geweest gedurende de ontwikkelfase. De specificaties van het koppelvlak waren bovendien circa één jaar voor inwerkingtreding van de Wkpb beschikbaar. In de huidige beheerfase wordt echter geen intensief contact meer onderhouden met leveranciers.

3 Conclusies en Aanbevelingen

3.1 Conclusies uit de evaluatie

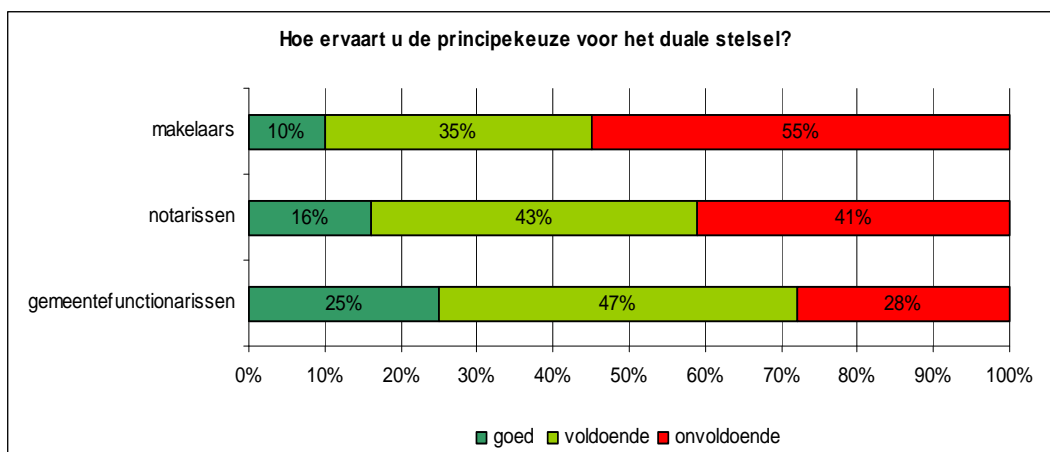
3.1.1 De doelstelling van de Wkpb

Uit de evaluatie van de eerste tranche van de invoering Wkpb mag worden geconcludeerd dat voor het bereiken van de doelstelling van de Wkpb, een betere informatievoorziening, goede stappen zijn gezet. De Wkpb wordt in beginsel vooral door afnemers als een goede ondersteuning voor de werkzaamheden ervaren.

In de wet en de memorie van toelichting uit 2001/2002 is de doelstelling verder uitgewerkt. Daarin is ondermeer opgenomen dat “De overheidsinformatie, i.c. de wettelijke beperkingen zoals vastgelegd in de registers en de registraties, moet kosteloos ter inzage zijn voor een ieder.”

Via Kadaster On-Line is de gewenste oplossing voor inzage van alle registers met publiekrechtelijke beperkingen beschikbaar. Deze bron wordt door afnemers/ belanghebbenden veelvuldig gebruikt. Over de werking van Kadaster On-line is algemene tevredenheid.

De onderliggende registraties worden door gemeenten zelf bijgehouden en gebruikers moeten voor inzage, c.q. opvraag van afschriften ook bij de gemeente zelf terecht. Deze dubbele actie als gevolg van het duale stelsel is niet effectief en zoals uit onderstaande grafiek blijkt waarden vooral de afnemers maar ook een belangrijk deel van de gemeenten de keuze voor het duale stelsel met een onvoldoende.

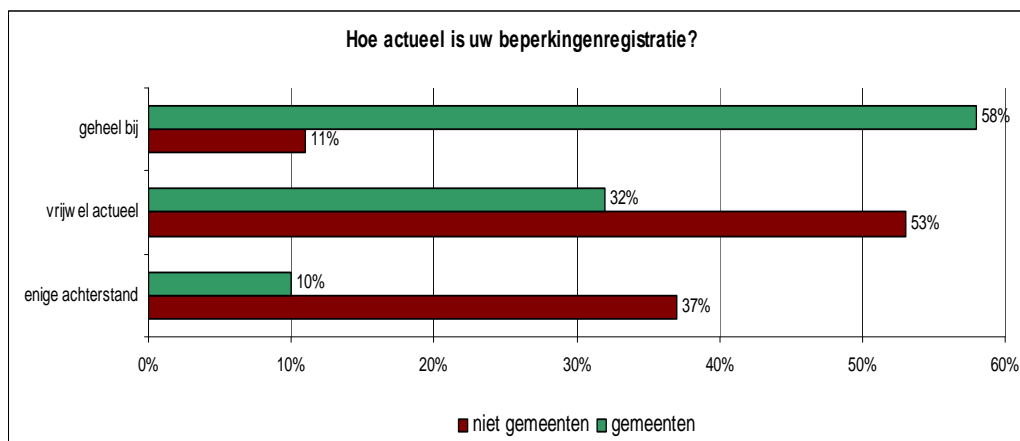
De dubbele situatie geldt niet voor de registraties van andere bestuursorganen (“niet gemeenten”) die in de openbare registers zijn opgenomen.

3.1.1.1 Kwaliteit overheidsinformatie

De actualiteit van de registers is geregeld in de wet. Daarin worden de termijnen genoemd die in acht moeten worden genomen bij het inschrijven, wijzigen en doorhalen van de besluiten in de registers.

De relatief zware implementatiebegeleiding door middel van ondermeer regiobijeenkomsten, handreikingen, het inrichten van een helpdesk en het beschikbaar stellen van tijdelijke expertise heeft zeker bijgedragen aan de initiële inrichting van de registraties in gemeenten. Het aansluiten van 90% van de gemeenten aan de Landelijke voorziening is een goede prestatie.

Een daadwerkelijke volledige en betrouwbare registratie is evenwel nog niet gerealiseerd.

Organisaties geven aan voor 60% tot 90% (vrijwel) actueel te zijn. Dit is niet voldoende voor een adequate, actuele, volledige en betrouwbare informatievoorziening. Vooral de onzekerheid over het wel dan niet aanwezig zijn van een beperking werkt het vertrouwen van de Wkpb niet in de hand.

Een instrument dat bij andere projecten wordt ingezet, namelijk door middel van audits de bestuurlijke druk en aandacht voor de kwaliteit van de overheidsinformatie verhogen, is bij de Wkpb niet gehanteerd.

3.1.1.2 Uitvoering

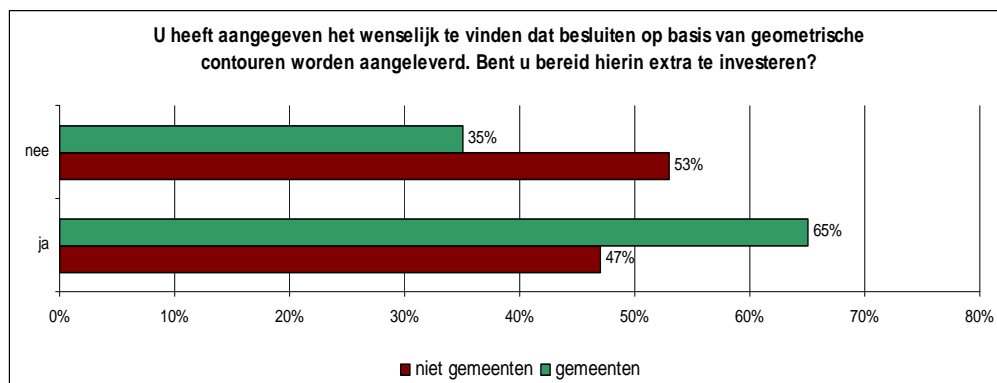
De doelstelling is dat de uitvoeringsorganisaties de wet met minimale inzet van extra werkzaamheden en kosten kunnen invoeren en daarna uitvoeren.

Hoewel het idee terecht is, dat een opgelegde beperking met weinig extra inspanning geregistreerd kan worden valt dit in de praktijk tegen. Gemeenten hadden hun eigen beperkingenregistratie niet op orde en moesten kosten maken voor de inrichting van procedures en systemen. Dit terwijl in sommige gemeenten slechts een handvol onder de Wkpb eerste tranche vallende beperkingen aanwezig zijn.

De procedures voor het registreren van beperkingen in de Landelijke Voorziening is niet buitensporig maar de kennis over de werkwijze moet bij beperkt gebruik steeds worden opgefrist. Bij kleine aantallen beperkingen leidt dit ook tot relatief hoge beheerlasten.

3.1.2 Percelen als eenheid van registratie

Van de gemeenten die registratie op basis van geometrische contouren prefereren, is 65% bereid te investeren om dergelijke registratie mogelijk te maken.

Historisch gezien is het logisch dat publiekrechtelijke beperkingen worden gekoppeld aan percelen, de enige bekende en beschikbare administratieve eenheid gerelateerd aan een afgebakend terrein met eventuele opstallen.

Praktisch levert deze oplossing bezwaren op. Een beperking kan bijvoorbeeld slechts gelden voor een klein deel van een perceel, of voor een hele reeks van percelen, zoals bij leidingen. Iedere wijziging van een perceel door splitsing of samenvoeging moet ook worden beoordeeld op de aanwezigheid van beperkingen. Als dit niet gebeurt ontstaat "besmetting": bij splitsing van percelen worden de nieuwe percelen beide automatisch belast met de beperking terwijl die beperking niet voor één van de twee percelen geldt.

3.1.3 Communicatie

In het strategisch en operationeel overleg zijn bestuursorganen en hun koepels en het Kadaster vertegenwoordigd. VROM neemt niet deel en ook andere stake-holders zoals de grote afnemers (notarissen en makelaars) en softwareleveranciers maken geen vast deel uit van het communicatiemodel. Hierdoor worden problemen bij die stake-holders niet onderkend,

evenmin als hun ideeën voor verbeteringen

Voorlal notarissen pleiten voor een actievere betrokkenheid. Bedoelde betrokkenheid kent een bredere context dan de Wkpb. Door de ontwikkeling van de e-overheid wordt het werk van de notaris ondersteund en ontstaat tegelijkertijd een situatie waarin een groter beroep wordt gedaan op de publieke taken van notarissen.

3.1.4 Wetgeving

Het belangrijkste discussiepunt in de wetgeving betreft de noodzaak van het duale stelsel. Het duale stelsel is vanuit het principe van registratie bij de bron verdedigbaar maar de vraag is of de uitvoering van de verantwoordelijkheid dan niet voor alle overheden uniform geregeld moet worden, te weten een inschrijving bij het Kadaster en een link naar het desbetreffende (digitale) brondocument, opdat de afnemers de feiten kunnen inzien

3.2 Aanbevelingen naar aanleiding van het geconcludeerde

3.2.1 Controle op volledigheid

Nu de Wkpb eerste tranche is ingevoerd en ervaringen zijn opgedaan met zowel de Wkpb als de opzet van andere (basis-)registraties, kan opnieuw worden bezien of en in hoeverre het actief bijhouden van de Wkpb-registratie kan worden afgedwongen. Dit met oog op de bedoeling van de wetgever: het bieden van rechtszekerheid ten aanzien van publiekrechtelijke beperkingen.

Effectiever dan strikt toe te zien op de naleving van de Wkpb op zichzelf, is het om de verschillende verplichtingen van de gemeenten rond basisregistraties in samenhang aan te sturen en te bewaken. Bijvoorbeeld via de verplichtingen die gelden voor de grootschalige topografie.

3.2.2 Invoering contouren

Het verdient aanbeveling te onderzoeken in hoeverre bestuursorganen in hun processen kunnen worden ondersteund door stroomlijning en door gemeenschappelijke oplossingen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de moderne hulpmiddelen voor Geo-informatie en mogelijke samenhang en integratie met wetten en ontwikkelingen op het gelijke vlak zoals Wro, Wabo, BAG, Risicokaarten, Overheid op de kaart, etc. In dit kader moet liefst al voor de tweede tranche Wkpb overwogen worden over te gaan op het opleggen van beperkingen op basis van contouren.

3.2.3 Uitbreiding tot alle publiekrechtelijke beperkingen

Het verdient aanbeveling om in de volgende tranche direct zo veel mogelijk publiekrechtelijke beperkingen onder de Wkpb te laten vallen.

3.2.4 Communicatie

Het verdient aanbeveling om in het communicatiemodel van de Wkpb in de beheerfase ook VROM, afnemers en softwareleveranciers een plaats te geven.

3.2.5 Het duale stelsel

De verantwoordelijkheid voor het bijhouden van registraties en registers bij de organisatie die de beperking oplegt is evident, evenals de plicht om in het kader van transparantie de informatie breed toegankelijk te maken.

Het verdient aanbeveling te onderzoeken in hoeverre beide principes kunnen worden gevolgd door binnen het duaal stelsel de gemeenten hun administratieve zaken te kunnen laten uitbesteden. Hierbij moeten zowel de juridische als de uitvoeringstechnische en financiële aspecten worden betrokken. Een goed begeleidde proef waarbij een grote gemeente haar inschrijvingen door het Kadaster laat verzorgen kan inzicht bieden in de (on)mogelijkheden van deze werkwijze.

3.3 Ter afsluiting

Deze evaluatie en de daaruit volgende acties zijn een nieuwe kans om de Wkpb met alle belanghebbenden verder in te richten en te optimaliseren.

4 Overwegingen bij specifieke thema's

In dit hoofdstuk wordt een aantal specifieke onderwerpen aan de orde gesteld die als een rode draad door het uitgevoerde onderzoek liepen en waarover in het voorgaande hoofdstuk reeds aanbevelingen zijn geformuleerd. Door de thema's expliciet te benoemen hopen wij bij te dragen aan het vervolg van de realisatie van de Wkpb.

4.1 Het doel van de wet

De "Wet van 17 juni 2004, houdende regels ter vergroting van de kenbaarheid van publiekrechtelijke beperkingen ten aanzien van onroerende zaken (Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken)" begint na de aanhef met de tekst:

"Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is ter bevordering van de rechtszekerheid ten aanzien van onroerende zaken, de toegankelijkheid van overheidinformatie en een goede vervulling van publiekrechtelijke taken, de kenbaarheid van publiekrechtelijke zaken te vergroten."

De wet behelst in feite het eenvoudige uitgangspunt dat informatie kenbaar dient te worden gemaakt over eventuele publiekrechtelijke beperkingen die op een bepaald domein liggen. Dit uitgangspunt heeft consequenties voor zowel de aanbieders van de wetgeving (beleidsmakers) als voor de afnemers.

Voor de beleidsmakers geldt dat de Wkpb in principe een sluitstuk is voor iedere wet. Immers, steeds moet worden bijgehouden welke wetten door de Wkpb geraakt kunnen worden. Vervolgens moeten de betrokken beleidsmakers in alle betrokken overheidslagen weten dat zij "hun" wetgeving en besluiten voor zover relevant moeten melden ten behoeve van de Wkpb. Deze dekkende registratie is evenwel nog niet op orde. Dit omdat enerzijds nog niet alle beperkingen in de eerste tranche zijn meegenomen en anderzijds omdat nog niet alle aanbieders voldoen aan hetgeen wel reeds is meegenomen in de wetgeving van de eerste tranche. De in de wet ingebouwde aansprakelijkheidsstelling voor het bestuursorgaan bij onjuistheden is kennelijk onvoldoende effectief om volledigheid ten aanzien van de eerste tranche af te dwingen.

Voor de afnemers geldt dat zij vanuit de Wkpb één vindplaats voor alle voor hen relevante publiekrechtelijke beperkingen mogen verwachten. Met de keuze voor het onderbrengen van

een afgebakende set wetgeving (de eerste tranche) wordt aan deze verwachting feitelijk niet voldaan. Bovendien leidt het ontbreken van overheden in de registratie en/of het onwaarschijnlijk lage aantal beperkingen per betreffende overheidsorganisatie tot het idee dat de vindplaats onvolledig en *dus* onbetrouwbaar is.

Met betrekking tot dit laatste thema is op dit moment vanuit de eigenaar van de wet (VROM) geen mogelijkheid om een de volledigheid af te dwingen, c.q. gemeenten en andere overheden te dwingen in ieder geval voor de onder de eerste tranche genoemde wetten te registreren en te presenteren. Echter, de vraag is of een ander pad dan het opdelen in tranches en het niet afdwingen effectief was geweest. Bovendien is de vraag of het afdwingbaar maken van de afspraken paste in de tijdgeest waarin de Wkpb tot stand kwam. Nu echter de eerste ervaringen met de Wkpb zijn opgedaan wordt het tijd “door te pakken” c.q. zo veel mogelijk beperkingen op te nemen en manieren te zoeken om met alle betrokkenen volledigheid en betrouwbaarheid van de Wkpb te gaan realiseren.

4.2 **Duaal stelsel**

Het Kadaster treedt voor de niet gemeentelijke bestuursorganen op als “bewaarder”. Voor deze organisaties, met name de Provincies (maar is ook mogelijk voor andere Bestuursorganen), zijn formats beschikbaar waardoor de beperkingen op geüniformeerde wijze worden aangeleverd. Wanneer de beperkingen door deze bestuursorganen zijn aangeleverd, is het Kadaster in staat om deze beperkingen inzichtelijk te maken voor gebruikers.

Voor de gemeenten is een andere systematiek gekozen. De gemeenten voeren zelf hun Wkpb registratie en stellen het Kadaster in staat aan gebruikers inzichtelijk te maken of en welk soort beperking op een perceel rust. Deze systematiek komt volgens de diverse betrokkenen voort uit de hang naar autonomie voor gemeenten al blijkt thans uit het onderzoek dat ook gemeenten niet onverdeeld gelukkig zijn met dit stelsel.

Het duale systeem is vooral te kenschetsen als een dubbel systeem waardoor de kans op onzuiverheden toeneemt. Zo kan als gevolg van de gekozen systematiek de maandelijkse levering van het Kadaster over bijvoorbeeld vernummingen bij perceelsplitsing kruisen met nieuw opgelegde beperkingen waardoor beperkingen op alle nieuw gevormde percelen komen te liggen.

In het streven naar een uniform systeem kan overwogen worden om het duaal stelsel los te laten. Hierin dient dan wel te worden meegenomen dat dit tot een wetswijziging leidt, dat de

aanpassingen ook weer tot een gewenningsperiode zullen leiden en dat nieuwe investeringen in tijd en geld nodig zullen zijn. Bovendien is het probleem van onvolledige *opname* van beperkingen door gemeenten hiermee niet opgelost.

Een andere richting die gekozen kan worden is om te onderzoeken in hoeverre binnen het duaal stelsel de gemeenten hun administraties kunnen uitbesteden zonder dat zij van de plicht ontslagen worden de opname van beperkingen te borgen en de volledigheid en juistheid van de administratie te controleren.

4.3 Contour versus perceel

Er ontstaat steeds meer behoefte bij vooral de grote gemeenten om over te gaan tot contourenregistratie en uit het onderzoek blijkt dat gemeenten bereid zijn in deze registratie te investeren.

Voordeel is dat door het toepassen van contouren veel administratieve handelingen, invoerfouten en misverstanden kunnen worden voorkomen. Zo kan bijvoorbeeld een beperking die voor een hele woonwijk geldt met één handeling op alle binnen de contouren vallende percelen worden bijgeschreven.

Het gebruik van contouren past geheel in de komende steeds meer op Geo-informatie gerichte manier van werken. Hierbij moet echter niet worden vergeten dat voor de registratie van eigendommen een perceelregistratie en -presentatie van belang blijft. Met behulp van nieuwe technologie is het Kadaster in staat om (statische) contouren aan de (actuele/dynamische) percelen te koppelen.

4.4 Betrokkenheid stakeholders

Na de intensieve samenwerking in het begin van de realisatie van de Wkpb eerste tranche is duidelijk een beheerfase aangebroken. Het Kadaster beheert de Landelijke voorzieningen, heeft een helpdesk ingericht en neemt deel aan de overleggen met de gebruikers en het strategisch beheeroverleg.

Het ministerie van VROM, dat zeer actief was in de beginfase heeft zichzelf teruggeplaatst naar haar bestuurlijke verantwoordelijkheid. De betrokkenheid van VROM beperkt zich tot enig overleg met de vertegenwoordigers van provincies, gemeenten en notarissen. Daarnaast heeft het Kadaster een open lijn naar VROM voor wetgevingsgerelateerde vraagstukken.

Het initiatief van VROM om een evaluatie naar de eerste tranche van de Wkpb uit te voeren wordt door bovengenoemde stakeholders als zeer positief ervaren. De bereidheid deel te nemen aan het onderzoek en om mee te denken over het vervolg is groot.

Gevolg is dat er ten behoeve van het vervolg verwachtingen en kansen zijn ten aanzien van

de intensievere inzet en betrokkenheid van de stakeholders.

Voor de vertegenwoordigers van Provincies en Gemeenten geldt, dat zij in verband met de overige ontwikkelingen op het terrein van de GEO-informatie, basisregistraties en NUP meerdere redenen hebben voor overleg en afstemming met VROM. Overigens heeft deze volle agenda tot negatief gevolg, dat de aandacht en capaciteitsinzet voor de Wkpb op dit moment gering is.

De overweging om naast de bestuurslagen met name ook de notarissen te betrekken hangt samen met het belang dat notarissen vanuit hun publieke functie hebben bij een volledige registratie. Zij krijgen meer te maken met ontwikkelingen van de transparante e-Overheid en kunnen als gebruikers meewerken aan de vervolmaking van deze overheid. De KNB heeft in dit kader aangegeven graag betrokken te worden bij de verdere besluitvorming over de Wkpb.

4.5 Relatie Wkpb met overige ontwikkelingen

De Wkpb is het sluitstuk voor regelgeving rond (publiekrechtelijke beperkingen) met betrekking tot onroerend goed. De inrichting en het gebruik van de Nederlandse leefomgeving is sterk in ontwikkeling. Redenen zijn een meer dienstbare en transparante overheid, grootschalige ontwikkelingen met steeds meer invloed van burgers en bedrijven, milieu, invloed van Europa en niet te vergeten de nieuwe technische mogelijkheden op Geo-gebied. Dit leidt tot veel nieuwe en verbeterde wetgeving, met de nodige impact op de bedrijfsvoering van de bestuursorganen.

Al deze ontwikkelingen en regelgeving hebben betrekking op vaak dezelfde objecten, grond en opstallen, en worden ingevuld met grotendeels dezelfde technische hulpmiddelen zoals Geo systemen.

Door te bepalen wat de gemeenschappelijke aspecten zijn tussen de verschillende ontwikkelingen is het mogelijk om vast te stellen welke hulpmiddelen en procedures maar één keer hoeven te worden ontwikkeld. Hiermee wordt inzicht bij gebruikers over de samenhang en doel van de verschillende regelingen bevorderd, kosten bespaard en de invoering van de nieuwe regelgeving versneld.

Bijlage A Geïnterviewde personen

Datum	Naam	Organisatie
30-10-2009	Marianne Krug	Unie van Waterschappen
3-11-2009	Wim Louwman	Kadaster
4-11-2009	Ieme Faber	IPO (telefonisch)
5-11-2009	Jolanda Storm	Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
6-11-2009	Nicole de Keijzer	Vereniging van Nederlandse gemeenten
6-11-2009	Hamith Breedveld	Loyensloef notaris
13-11-2009	Ton Helmich, Janine Kuiper	Kadaster
16-11-2009	Henriette de Savornin Lohman	VROM
17-11-2009	Esther Matiasen, Jeroen van der Veen, Naima Boutachekourt	VROM
7-01-2010	Han Polman	Burgemeester Bergen op Zoom en Voorzitter strategisch beheer

Bijlage B Bestudeerde documentatie

Documentnaam	Versie	Datum
Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken	Staatsblad 2007, 331	17-06-2004
Uitvoeringsbesluit Wkpb	Staatsblad 2007, 187	11-05-2007
Aanwijzingsbesluit Wkpb	Staatsblad 2007, 116	19-03-2007
Invoeringswet Wkpb	Staatsblad 2007, 115	05-03-2007
Draaiboek invoering gemeentelijke Wkpb-administratie	2.0	10-04-2007
Beheer gemeentelijke Wkpb-administratie	2.0	10-04-2007
Brief VROM aan notarissen: Info over de Wkpb via KOL	2008095936	09-10-2008
MvT: Regels ter vergroting van de kenbaarheid van publiekrechtelijke beperkingen	TK, 28 218 nr. 3	2002
Evaluatie Operationeel Beheer Overleg		09-09-2009